

Oponentní posudek

Psychosociální situace sourozenců dětí s pervazivní vývojovou poruchou

Mgr. Lucie Husová

Praha, FFUK 2013

Diplomandka si zvolila téma velmi dobře. Vývoj sourozenců postiženého dítěte je zatím minimálně psychologicky prozkoumán, přitom se dotýká řady dětí, na které vyrůstání v rodině s výrazně postiženým sourozencem může mít významné dopady. Pro motivaci k práci a naději na praktické vyústění DP hraje pozitivní roli pracovní angažovanost mgr. Husové v nově vznikajícím SPC v Poděbradech.

V literárněpřehledové části se diplomandka věnuje podrobně autismu. Přestože popisuje problematiku korektně, podle mého přesvědčení by vzhledem ke zvolenému tématu stačila cca jedna strana. Je totiž jedno, jestli náročné projevy autistického dítěte vznikají na základě biochemických poruch, abnormalit funkce CNS či genů. V této partii není, podle mého soudu, těžiště práce. Druhá podstatná kapitola se věnuje sourozeneckým vztahům. Pokládám za škodu, že mgr. Husová podrobněji neexcerpovala výzkumnou literaturu o běžných sourozeneckých vztazích, případně o sourozeneckých vztazích jinak postižených dětí – na jejich pozadí by pak možná vynikly některé odlišnosti u vztahů s PAS. Tomana a Lemana nepokládám za nejvhodnější literaturu pro odkazování v DP na katedře psychologie FFUK v Praze. Poprvé na str. 8 a pak i v dalším textu neuvádí jako možnou příčinu nárůstu počtu jedinců s dg. PAS změnu diagnostických kritérií (zmírnění), ke které došlo v průběhu posledních let. Jak hodnotí tuto výkladovou možnost?

V praktické části jsou uvedeny rozhovory, analýza použitých metod a výsledky pozorování s deseti sourozenci postižených sourozenců. Mgr. Husová postupuje podle mého přesvědčení uvážlivě i citlivě, střízlivě reflektuje problémy. Uznávám, že zjišťování dat pro DP mohlo mít pro deset probandů i terapeutický efekt – do té doby se jejich situací nikdo nezabýval. Empirická část je podstatně silnější než část literárněpřehledová.

V diskusi bych rád slyšel výzkumné hypotézy, které by mohly vzniknout v souvislosti s výsledky této práce.

Uvedené výtky nikterak nesnižují kvalitu práce, přístup autorky je možný přesně v uvedené podobě. Pokud by dál ve zpracování tématu pokračovala, může je brát jako podněty pro inspiraci.

Závěr: Práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně. Při zachování potřebné uměřenosti si umím představit, že by závěry práce bylo možné publikovat.

PhDr. Václav Mertin

28.8.2013